

PROLOG

När man fyller jämnt, stäms man till eftertanke. *Collegium Patristicum Lundense* har blivit 40 år. Jubileet firades den 5 oktober 2019 med symposiet "The Art of Listening". Arrangemanget, och festen efteråt, gav både kollegiet och dess gäster tillfälle att skåda tillbaka på de förgångna åren och fundera över vilken roll CPL har spelat. Hur väl har vi lyssnat? Samtidigt blickade vi också framåt. Vem skall vi lyssna på under de nästa 40 åren? Vart är det numera medelålders kollegiet på väg? Det man skulle kunna kalla kollegiets formativa fas, har handlat om att etablera och styrka engagemanget för patristiska studier i Norden, att sprida, undervisa och översätta. På så sätt är det en succéhistoria; idag finns en rad internationella forskare och projekt i våra länder, och det allmänna intresset är utan tvekan större än i 1979. Men ju bredare vår kunskap om den tidigkristna perioden blir och ju mer komplexa ljudlandskap vi upptäcker från det förgångna, desto tydligare anmäler sig frågan om hur vi skall förhålla oss till rösterna, lyssna till dem och tolka dem. Medan 1900-talets *resourcement* i allmänhet hade en kanske något naiv tro på att fornkyrkan var en outtömlig källa till inspiration, har senare års diskurs komplicerat vår oskuld.

Årets nummer av *PNA* tematiserar och problematiserar olika läspraktiker. Miriam DeCock visar hur Origenes åkallar änglarna när han skall förstå den egna exegetiska processen. Att läsa Skriften är inte bara att umgås med änglar, utan att ingå i deras skara. Men, som vi vet – eller som Origenes visste – blev en av änglarna, som ville bli Gud, en djävul. Inte ens en änglalik hållning är ofarlig. I nästa artikel diskuterar Annamaria Laviola-Svensäter hur Augustinus läste kvinnor. Var kvinnor i senantiken, som Peter Brown har antytt, primärt "good to think with"? Hur färgar den interaktion (eller bristen på sådan) som Augustinus hade med kvinnor hans förmåga att läsa och lyssna? Johannes Steenbuch, å sin sida, arbetar med tidigkristen bibelreception; han lyssnar till

ekot av en av de starkaste appellerna för en ny livsstil, Jesu bergspredikan. Varför föredrog den tidiga läsekretsen att formulera den gyllene regeln som ett nytt förbud? Avslutningsvis presenterar Charles Kuper en hymn om fornkyrkans stora pelarhelgon, Symeon styliten. Sången tolkar gestalten där uppe på pelaren, mitt emellan himmel och jord, som en ängel. Knappt någon forskare, förutom utgivarna, har studerat denna text förut. Den har aldrig översatts till engelska. Med en gedigen översättning kan man hoppas att forskare nu vill ge hymnen den uppmärksamhet som den förtjänar.

2019 var alltså ett jubileumsår, och *PNA* glädjer sig över att, som ett litet tillägg, få trycka både det jubileumstal och den jubileumshymn som framfördes under CPLs 40-årsfirande. En annan händelse under året, som samlade många nordiska forskare och studenter, var patristikkonferensen i Oxford. När de nordiska delegaterna möttes i Examination Hall den 22 augusti blev de ett stort gäng. Deltagarna beslutade att nästa Nordiska patristikermöte kommer hållas i Århus 2021. I Oxford höll även det internationella patristikerförbundet (AIEP) traditionsenligt sitt rådsmöte. Norden har styrkt sin representation där eftersom varje land nu har en egen ledamot. Anders-Christian Jacobsen är organisationens kassör.

Till sist vill vi tacka Eric Steppa, som under mer än ett decennium har förmedlat nyheter om nordisk patristisk forskning. Det första *Nordic Newsletter for Early Christian Studies* utkom så tidigt som år 2005. Steppas bidrag har varit ovärderligt. *The Nordic Network for the Study of Judaism, Christianity and Islam in the First Millennium* tar över ansvaret för nyhetsbrevet.

*Thomas Arentzen
& Andreas Westergren*